

Димитър Бежански

Синонимизация

Съседът в родното ми село дядо Станко имаше малък дефект в говора – не можеше да казва „р“. Сега повечето телевизионни журналист-ки имат този дефект и хич не се притесняват, но той се притесняваше, и то – доста.

По тая причина си беше изработил цяла система на говорене, при която изобщо не се налагаше да употребява омразния му звук „р“.

Ако тръгнеш, да речем, за Перник, дядо Станко обясняваше, че отива „оттатък Темелково“. Ако пък ставаше дума за град Радомир, казваше „отсам Темелково“. Кравата наричаше женски вол, а жена си Райна – моята чума или просто чумата – за по-кратко.

Изобщо нямаше дума в българския език, на която дядо Станко да не бе намерил подходящ за нея синоним. Имаше си дори своя скоропоговорка, с която да забавлява внуците, различна от оная, неудобната – за Петър, дете плете плет и през три пръта преплита. Неговата скоропоговорка беше:

„Пет петачета под път, пет петачета над път.“

Колкото пъти ние, хлапетата от махалата, го предизвиквахме да каже някоя трудна за него дума, толкова пъти старецът отговаряше невъзмутимо и без да се замисли с удобния му заместител:

– Дядо Станко, кажи „кабриолет“!

– Файтон.

– Кажи „револвер“!

– Пищов.

– Кажи „февруари“!

– Малък Сечко.

– Кажи „риба“!

– Водно свинче.

Така си и умря дядото (помина се), закараха го (отвезоха го) в гробищата (оттатък Йовановата къшла) и го погребяха (затулиха му слънцето), без нито веднъж в живота си да е изрекъл дума със звук „р“.

А ние – съседските деца, още оттогава разбрахме, че когато нещата не се наричат с истинските им имена, винаги се прикрива някакъв дефект.

КРАЙ

© 2001 Димитър Бежански

Източник: <http://bezmonitor.com>

Публикация:

Димитър Бежански, „Търся французайка“, ISBN 954-715-099-5
(с) Димитър Бежански, 2001, (с) Доньо Донеv, 2001, (с) ВСУ „Черноризец Храбър“ –
Варна, 2001

Публикува се на <http://bezmonitor.com> с любезното съгласие на автора.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3000>]